

หลักสูตรอบรม

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรัก

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 100 วันที่ 23 - 24 กันยายน 2562 ผู้เข้าร่วมอบรม 59 คน

จาก อบต.เวียง อําเภอกะเทิง จังหวัดเชียงราย

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริม
และพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ

กล่าวต้อนรับ หน่วยงานราชการอําเภอ ผู้บริหาร
ท้องถิ่น ส.อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน
อบต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย

1. ความเป็นมาของโครงการร้อยใจรัก ซึ่งมูลนิธิ
แม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้ามาดำเนินการ
ในหมู่บ้านห้วยส้าน และหมู่บ้านข้างเคียงที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้ แนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อสร้าง
โอกาสในการ ปรับเปลี่ยนชีวิตจากการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
มาเป็นอาชีพ ที่สุจริต

2. ความเป็นมาของหลักสูตรการอบรม รัฐบาลได้
แต่งตั้งคณะกรรมการอํานวยการโครงการร้อยใจรัก โดยมี
รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็น
ประธานคณะกรรมการ มีนโยบายให้ขยายผลโครงการฯ ไปสู่
พื้นที่อําเภอชายแดนใน 4 จังหวัดคือเชียงใหม่ เชียงราย
แม่ฮ่องสอน และพะเยา จำนวน 19 อําเภอและให้สถาบัน
ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ มาจัดการ
อบรมให้

3. สิ่งที่คาดหวังในการอบรม คือ การมีส่วนร่วม
การแลกเปลี่ยน จากทุกคน และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่
ของตนเองอย่าง เหมาะสมกับชุมชน และแก้ปัญหาเพื่อ
พัฒนาคุณภาพชีวิต โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการ
ดำเนินงาน และท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณ

หลักการพัฒนาทางเลือก ในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายยุทธชัย ตาหอ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง
ในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ
คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้ง
ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและ
ทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับ
ชุมชนได้

2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้น
อยู่รอด ดูจากการมีข้าวกินตลอดปี สามารถเข้าถึงโครงสร้าง
พื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคง
สามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงินออม มี
การรวมกลุ่มและพึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุม
ทุกมิติ ตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ
โครงการร้อยใจรักษ์มีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับ
หน่วยงานต่างๆ การคืนข้อมูล เพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของ
ปัญหาของตนเอง และประเมินความพร้อมของชาวบ้านใน
การลงแรงงาน

4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดู
จากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของ
ชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวง
ชอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วย
ระบบกัลกน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของ
คนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องลงแรงงานการ
ทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่
โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : อ่างพวงทั้ง 2 แบบแบบไหนดีกว่ากัน

ตอบ : อ่างพวงชอยซีเมนต์จะดีกว่า อายุการใช้งานยาวนาน
กว่า และดูแลรักษาง่าย

ถาม : ท่อน้ำ (PE) จำเป็นต้องฝังดินไหม

ตอบ : ไม่จำเป็นต้องฝังดิน

ถาม : น้ำที่เห็นในบ่อนี้มาจากไหน

ตอบ : มาจากน้ำล้นจากแท่งค้ำท้ายหมู่บ้านลงสู่ห้วยแล้วต่อท่อ
ลงมาสู่อ่างนี้

ถาม : ถ้าไม่ทำบ่อพวงทำเป็นแท่งค้ำเก็บน้ำได้ไหม

ตอบ : ทางโครงการมีนโยบายให้ทำบ่อพวงสั้นๆ ไม่ได้ให้ทำ
แท่งค้ำเพราะถ้าทำแท่งค้ำจะเก็บน้ำได้น้อย

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร (ต่อ)

ถาม : บ่อแม่ 1 บ่อจะสามารถส่งไปยังบ่อลูกได้ประมาณกี่บ่อ

ตอบ : มากสุดที่ทำมาประมาณ 7บ่อ ขึ้นอยู่กับปริมาณของน้ำ

ถาม : ระบบกักน้ำ หากใช้วาล์วทางเดียวใส่ จะได้ไหม

ตอบ : ไม่ได้

ถาม : ในหนึ่งบ่อใช้ปูนอัตราส่วนเท่าไร

ตอบ : 1:10 ปูน1กระสอบใช้ดิน 50-60 บั้งก็

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ระยะปลูกมะม่วงเท่าไร

ตอบ : 4*4 เมตร

ถาม : มะม่วงปลูกกี่ปีถึงออกผล

ตอบ : สองปีขึ้นไป เริ่มมีผลผลิต

ถาม : ปลูกทุเรียนอย่างไร ไม่ให้ตาย

ตอบ : ขุดหลุมปลูกตื้นลงไปแค่ครึ่งหลุม ไม่ให้จมดินหรือลงลึก

เพราะจะเกิดรากเน่า ถ้าปลูกที่ราบต้องยกร่องป้องกันรากเน่า

ถาม : พื้นที่ที่แปลงต่างๆ เป็นพื้นที่ของชาวบ้านหรือ
โครงการ

ตอบ : เป็นของชาวบ้าน โครงการมาเช่าพื้นที่ชาวบ้าน

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 การพัฒนาพื้นที่

แบบองค์รวม

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม
กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่ระดับตาม
ความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหา
ผลผลิตของชาวบ้านและสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์
รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่
นา นอกจากนี้ พัฒนา ต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนา
คุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ เพื่อการส่งออก CP และดอยคำ เป็น
แหล่งตลาดรับซื้อผลผลิตและการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 แปลงนา

การเพิ่มผลผลิตข้าวสายพันธุ์โอโต ด้วยการใช้น้ำชีวภัณฑ์ร่วมกับปุ๋ยหมัก ที่จากเดิมได้ผลผลิตข้าวที่ 600 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 800 – 1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีเป้าหมายเพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน จากการผลิตข้าวปลอดภัยที่มีคุณภาพ รวมถึงมีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าว และการจัดตั้งโรงสีภายในชุมชน เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ผลิต ลดรายจ่ายให้แก่ผู้บริโภค และส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ทำการปลูกพืชหลังนา เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้หลังจากฤดูทำนา

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ข้าวไร่ เก็บเมล็ดพันธุ์เองไหม

ตอบ : เก็บเมล็ดพันธุ์เองทั้งข้าวไร่ และข้าวนา

ถาม : ข้าวไร่นำมาปลูกพันธุ์ใหม่

ตอบ : ลองปลูกแล้ว ข้าวติดต้นแต่ไม่ให้ผลผลิต

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร (ต่อ)

ถาม : ฟักทองเก็บผลผลิตต้นละกี่ลูก

ตอบ : ต้นละลูก เป็นลูกลำดับที่ 4 หรือ 5 ที่เหลือไว้ น้ำหนักประมาณ 3-3.5 กิโลกรัม

ถาม : ตลาดที่ขายผลผลิต เช่นฟักทอง ขายที่ไหน

ตอบ : มีตลาดรองรับจากโครงการหลวงใหม่หมอกจำแลงและโครงการร้อยใจรักษ์

ถาม : ปุ๋ยหมักใช้ตอนไหน

ตอบ : ครั้งที่ 1 คือ ปลูกข้าวแล้วรากเดิน รอบที่ 2 ตอนข้าวตั้งท้อง

ถาม : ข้าวโอโต อายุตั้งแต่ปลูกจนเก็บใช้ระยะเวลานานเท่าไร

ตอบ : ระยะเวลาประมาณ 4 เดือน

ถาม : มีการสอนการขยายสารชีวภัณฑ์ให้กับเกษตรกรไหม

ตอบ : ทางโครงการมีการสอนและให้ความรู้ สอนให้ชาวบ้านทำเองเป็น

ถาม : มีการขายหรือแจกสารชีวภัณฑ์ไหม

ตอบ : ขายให้กับดอยตุง ก้อนละ 15 บาท

ถาม : การทำข้าวอินทรีย์มีประโยชน์อย่างไร

ตอบ : มีผลผลิตมากขึ้น ข้าวปลอดภัย ประหยัดต้นทุน

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 วิถีชีวิต เกษตร

พอเพียง

พื้นที่สาธิตได้มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ที่อยู่อาศัย 2) การปลูกพืชท้องถิ่น ผักสวนครัว ไม้ผล รวมกับโรงเพาะสารชีวภัณฑ์ 3) การเลี้ยงปลา และ 4) การเลี้ยงปศุสัตว์ โดยทางโครงการเริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด พร้อมทั้งการจัดตั้งกองทุนด้านปศุสัตว์ และการถ่ายทอดความรู้ให้ชาวบ้านสามารถพึ่งพาตัวเองได้ เช่น การทำอาหารสัตว์ลดต้นทุน การป้องกันโรคระบาดเบื้องต้น การสอนให้ชาวบ้านทำวัคซีนเองเป็น เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์ในพื้นที่ เป็นต้น

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ต้มกล้วยหมัก ต้องผสมอาหารหรืออย่างอื่นให้อีกไหม

ตอบ : ผสม รำ แกลบ อาหารข้น เพิ่มเข้าไปด้วยได้ เวลาจะให้ต้มกล้วยหมัก

ถาม : ไก่ดำ สามารถหาซื้อพันธุ์ได้ที่ไหน

ตอบ : ตอนนี้พันธุ์แท้จะไม่มีแล้ว ถ้าซื้อของชาวบ้านจะกลายเป็นลูกผสมไปแล้ว สามารถซื้อได้ที่ชาวบ้านได้

ถาม : หน่วยงานเปียร์หวานอิสราเอล ต้นสูงไหม

ตอบ : เป็นพันธุ์ต้นเตี้ย

ถาม : วัวสามารถให้เปลือกสับประรดได้ไหม

ตอบ : ได้ แต่ต้องหมักแบบสุญญากาศก่อน ถ้าไม่หมักจะเป็นกรด กินไม่ได้

ถาม : ในการทำสูตรอาหารต้นกล้วยหมักสามารถใช้วัตถุดิบอื่นแทนน้ำตาลได้หรือไม่

ตอบ : ได้ สามารถใช้กากน้ำตาลแทนได้ แต่จะใช้ในปริมาณที่ 8 กิโลกรัม

ถาม : มีการรวมกลุ่มทำอาหารของกลุ่มคนเลี้ยงหมูไหม

ตอบ : ไม่มีการรวมกลุ่มทำกัน จะต่างคนต่างทำ แต่มีอาสาปศุสัตว์เป็นคนคอยแนะนำ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นายสองแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้นำมาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยาหมู่บ้านยะผา สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตตรึมเร้าเข้าร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุญ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชาผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับมาเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ๆ เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วมจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม : ในช่วงที่มีการหยุดเสพยากระทันหัน มีอาการเป็นอย่างไรบ้าง

ตอบ : นายสองแสง : ถ้าเป็นยาบ้าถ้าหยุดจะแสบแว้ง

ถาม : การเผายามีวิธีการเผอย่างไร

ตอบ : นายสองแสง : เผาโดยใช้กระดาษฟอยล์

ถาม : ถ้ากำลังจะติดสุราแล้วต้องการเลิกจะได้อย่างไร

ตอบ : นายสองแสง : ในส่วนของการเลิกเหล้า เป็นอะไรที่ยังแก้ไม่ได้ สิ่งสำคัญที่ทำให้เลิกจะแล้วแต่บุคคล ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

ถาม : ได้เงินจากไหนในการซื้อขาย

ตอบ : นายสองแสง : แบ่งขายให้เพื่อน แล้วเอาเงินไปซื้อขายต่อ

ถาม : อยากทราบว่ายาบ้ามีกี่สี สีอะไรหรือตัวไหนดีสุด

ตอบ : นายสองแสง : สีแดง และ WY รุ่นเก่าดีที่สุด

ถาม : เล่าถึงความประทับใจตั้งแต่โครงการเข้ามาในชุมชน

ตอบ : นายสองแสง : คนเกิดความยอมรับในสังคม มีอาชีพ มีเงินเก็บจากการทำงานที่สุจริต ขอบคุนทางโครงการที่ให้โอกาสให้มีชีวิตใหม่อีกครั้ง

ถาม : ถ้าไม่มีโครงการนี้ คิดว่าเราจะเลิกเสพยาเสพติดไหม

ตอบ : นายสองแสง : น่าจะไม่เลิกเสพ เพราะยาหาง่าย

ถาม : เราจะเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดให้เยาวชนในชุมชนอย่างไร

ตอบ : นายมานิต : อย่างแรกต้องสังเกตพฤติกรรมก่อน และพอรู้ว่าเด็กคนไหนไม่กล้าสบตา มีพฤติกรรมแปลกๆ เราต้องเริ่มเข้าไปคุย ให้เปิดใจ และค่อยๆหากิจกรรมให้ทำ เพื่อให้ห่างจากยาเสพติด

บทบาทของภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชุมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

การดำเนินโครงการอาสาทำดี เป็นการให้โอกาสของโครงการร้อยใจรักษ์ เป็นกระบวนการนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดยาเสพติดควบคู่ไปกับการฝึกทักษะ ฝึกอาชีพ

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการขยายผลแหล่งน้ำไปในหมู่บ้านเครือข่ายพื้นที่ข้างเคียงโครงการฯ ได้นำต้นแบบการพัฒนาของโครงการฯ ทั้ง 4 หมู่บ้านหลัก 20 หมู่บ้านย่อยนำไปปรับใช้ในการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันโครงการฯ ได้มีการขยายผลแหล่งน้ำจำนวน 11 หมู่บ้านแล้ว

นายดวงแก้ว ยานทาผู้ใหญ่บ้านบ้านเมืองงามเหนือ และนายสุรัตน์ สุธาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านบ้านเมืองงามใต้ ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือดร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นจำนวนมากและได้จัดประชุมเพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยसान หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมาได้มีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้าน และเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบการพัฒนา

ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคม หลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลแล้วคืนข้อมูลให้แก่ชุมชน ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชุมซึ่งในเวทีการประชุมได้มีหลายหน่วยงานเข้าร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการจัดเวทีประชุมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้

สถาปนาโรงเรียนสู่การพัฒนา ตามศาสตร์พระราชา

สรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

**นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริม
และพัฒนากิจการกรมปิดทองหลังพระฯ**

กล่าวสรุป กิจกรรมการอบรมและแนวทางการ
ดำเนินการพัฒนาโครงการร้อยใจรักฯ บ้านห้วยसान
คือ การพัฒนาให้คนมีโอกาส สร้างทางเลือกให้กับคนใน
พื้นที่ เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนา
โครงการฯ เข้าไปพัฒนาในทุกๆ ด้านเน้นการพัฒนาแบบ
องค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการ พัฒนา
เริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่
อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้น จึงเข้าสู่กระบวนการคืน
ข้อมูล เพื่อให้เกิดการ **ระเบิดจากข้างใน** ให้ตระหนักถึง
ปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกัน ในระดับท้องที่ท้องถิ่น
หน่วยงานราชการ ที่สำคัญ คนในชุมชนต้องร่วม ออกแรง
ด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของให้
เกิดขึ้น ตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะ
นำไปสู่การบริหาร จัดการดูแลไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

ได้มอบการบ้านให้ผู้เข้ารับการอบรม 2 ข้อ คือ

1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ
20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน
4 คืน

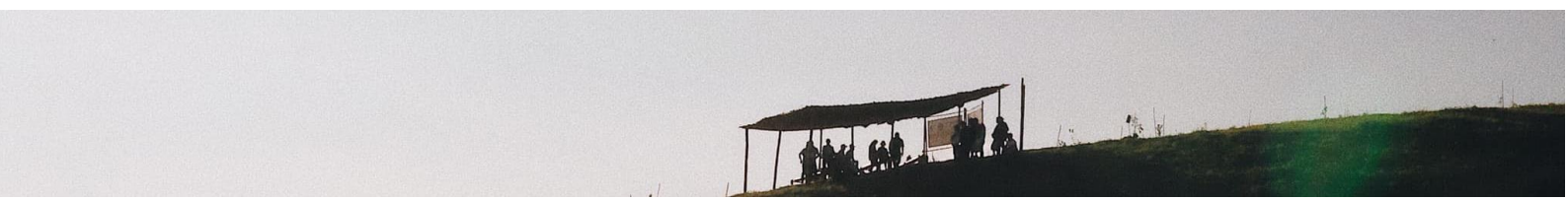
2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการ
แก้ไขปัญหาคือความต้องการของหมู่บ้านชุมชน

โดยมีหลักเกณฑ์คือ

1) เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหามือในชุมชน ของท่าน
โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน

2) ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหาร
ระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ

3) สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจการกรมปิดทองหลัง
พระฯ จะมิงงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดย
งบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปกิจกรรมการอบรม

เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์
งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
ในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็จะไม่
สามารถพัฒนาได้ เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน
“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ
ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่าน
ต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การ
เสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่จากการอบรม

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. การจัดพื้นที่แบบองค์รวม
2. การปลูกพืชแบบผสมผสานไม่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว
3. การจัดแบ่งพื้นที่ให้เป็นระบบมีการวางแผนก่อนลงมือทำ
ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. การบริหารจัดการน้ำที่เข้มแข็ง
5. ความสามัคคีในการแก้ไขปัญหาของคนในชุมชน
6. การใช้น้ำอย่างประหยัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุด
7. การทำอ่างพวงสันเขาแบบขอยซีเมนต์ และอ่างพวงสันเขา
แบบพลาสติก
8. การใช้ระบบกักน้ำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร
9. การส่งเสริมการปลูกไม้ผลเพื่อการส่งออก
10. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้สารเคมีในการปลูกพืช
ในแปลงนา
11. การปลูกพืชหลังนาที่ใช้น้ำน้อย
12. การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์เพื่อสร้างความ
เข้มแข็ง สามารถต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง
13. การให้ความรู้การพัฒนาปศุสัตว์
14. ลดต้นทุนการผลิตในการเลี้ยงสัตว์ และการทำนา

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. การนำสูตรอาหารลดต้นทุนไปใช้
2. ความรู้เรื่องกองทุนพันธุ์สัตว์
3. การขยายผลไปสู่ชุมชน
4. ความรู้เรื่องการเพาะปลูกและปศุสัตว์
5. การคัดเลือกพันธุ์สัตว์ไปเลี้ยงในพื้นที่
6. การปลูกพืชแบบมีระบบ
7. การให้น้ำในระบบสปริงเกอร์
8. การปลูกพืชหลังนา
9. การเสียยอด และเปลี่ยนยอดมะม่วง
10. การควบคุมการใช้สารเคมีที่ปลอดภัย
11. การจัดการผลผลิต
12. การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
13. เทคนิคการห่อมะม่วง
14. การลดการใช้สารเคมีในนาข้าว
15. การใช้สารชีวภัณฑ์
16. นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับชุมชน
17. การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปลอดภัย

สพท.เรียนรู้สู่การพัฒนา ตามศาสตร์พระราชา

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 100 อบต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย				
ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	96.43	3.57	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	89.29	8.93	1.79	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	83.93	16.07	-	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	85.71	14.29	-	-
วิทยากรมีความรู้	100.00	-	-	-
สถานที่อบรม	89.29	7.14	3.57	-
สถานที่พัก	80.36	14.29	5.36	-
อาหารและเครื่องดื่ม	91.07	8.93	-	-
หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 56 คน จาก 59 คน				

